

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Biologia środowiskowa (nauczycielska)

(nazwa specjalności)

Nazwa	Dydaktyka biologii w szkole ponadpodstawowej 1		
Nazwa w j. ang.	Biology didactics in secondary school 1		
Kod		Punktacja ECTS*	3
Koordinator	Dr hab. Alicja Walosik Prof. UP	Zespół dydaktyczny Dr hab. Alicja Walosik Prof. UP Dr Beata Jancarz - Łanczkowska	

Opis kursu (cele kształcenia)

Teoretyczne i praktyczne przygotowanie studentów do nauczania biologii w szkole ponadpodstawowej. Zapoznanie studentów ze współczesnymi koncepcjami procesu kształcenia w szkole ponadpodstawowej, uwarunkowaniami przebiegu procesu nauczania i uczenia się biologii w kontekście nowoczesnych form, metod oraz środków dydaktycznych. Kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów w twórczy sposób. Kształtowanie prawidłowych postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
--------	-----------------------------	--

	<p>Student:</p> <p>W01 Określa i charakteryzuje założenia podstawy programowej kształcenia ogólnego, cele i zadania nauczania biologii w szkole ponadpodstawowej</p> <p>W02 Opisuje strukturę i koncepcje programu nauczania, funkcje podręczników biologii dla ucznia szkoły ponadpodstawowej</p> <p>W03 Charakteryzuje problemy edukacji biologicznej w kontekście współczesnych wyzwań cywilizacyjnych i zmian zachodzących w nauce, technice i kulturze</p> <p>W04 Wymienia i charakteryzuje strategie, formy, metody oraz techniki nauczania i uczenia się w kontekście zakładanych celów kształcenia biologicznego</p> <p>W05 Omawia etapy planowania dydaktycznego, określa rolę podstawy programowej i programu nauczania w planowaniu dydaktycznym</p> <p>W 06 Charakteryzuje prawidłowości procesu ewaluacji kształcenia biologicznego, wymagań w zakresie oceniania wewnątrzszkolnego i zewnętrznego, zasad pomiaru dydaktycznego</p> <p>W 07 Przedstawia możliwości wykorzystania różnych środków dydaktycznych na lekcjach biologii w szkole ponadpodstawowej, omawia ich znaczenie w kształceniu biologicznym</p>	<p>.</p> <p>N_W02, N_W04</p> <p>N_W02, N_W03</p> <p>N_W01, N_W02</p> <p>N_W05</p> <p>N_W05, N_W04, N_W02</p> <p>N_W03, N_W01, N_W02 N_W04, N_W05</p> <p>N_W01, N_W02, N_W05</p>
--	---	---

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
--------------	-----------------------------	--

	Student:	
	U01 ocenia według kryteriów dydaktycznych programy, podręczniki, poradniki metodyczne do biologii	N_U01, N_U02
	U02 wykonuje oraz wykorzystuje różnorodne środki dydaktyczne w trakcie prowadzonej lekcji biologii	N_U02, N_U01,
	U03 planuje i prowadzi obserwacje, doświadczenia biologiczne w celu efektywnej realizacji programu	N_U01, N_U02,
	U04 planuje i wykonuje różnorodne zadania dydaktyczne, w tym służące rozwijaniu myślenia naukowego uczniów poprzez rozwiązywanie problemów teoretycznych i praktycznych	N_U01, N_U02, N_U04,
	U05 wykorzystuje literaturę kierunkową i dydaktyczną w planowaniu procesu lekcyjnego	N_U05, N_U04, N_U02
	U06 planuje indywidualne formy pracy ucznia na lekcji biologii	N_U02
	U07 opracowuje konspekty różnych typów lekcji biologii i innych zajęć przyrodniczych w których uwzględnia różnorodne strategie, zasady, metody nauczania, środki dydaktyczne i formy organizacyjne	N_U02, N_U05
	U08 ocenia poprawność merytoryczną i dydaktyczną hospitowanych lekcji i proponuje ich modyfikacje w celu zapewnienia optymalizacji procesu kształcenia	N_U01, N_U02, N_U04
	U09 planuje i stosuje różnorodne sposoby systematyzowania i utrwalania kompetencji uczniów	N_U02, N_U06
	U10 uwzględnia czynności dydaktyczne sprzyjające kształtowaniu umiejętności współdziałania uczniów w trakcie wykonywanych zadań na lekcji	N_U05, N_U01, N_U02
	U11 rozpoznaje i koryguje błędy popełniane przez uczniów, diagnozuje ich przyczyny i proponuje sposoby pokonywania trudności dydaktycznych i wychowawczych	N_U06, N_U01, N_U02
	U12 kieruje procesem uczenia się opartym na samodzielnej pracy uczniów	N_U01, N_U02
U13 planuje niezbędne wyposażenie pracowni biologicznej w środki dydaktyczne oraz proponuje możliwości ich uzupełnienia	N_U01, N_U02, N_U03,	

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
-----------------------	-----------------------------	--

	Student:	
	K 01 Jest kreatywny w trakcie kształtowania i doskonalenia umiejętności profesjonalnych	N_K01
	K02 Postępuje zgodnie z zasadami etyki nauczycielskiej	N_K01, N_K02
	K 03 Jest wrażliwy i otwarty na potrzeby edukacyjne uczniów	N_K01, N_K02
	K 04. Jest zdolny do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań innowacyjnych na rzecz podnoszenia jakości pracy dydaktycznej	N_K02
	K 05 Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, dba o ustawiczny rozwój kompetencji zawodowych	N_K02
	K 06 Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi specjalistami w danej dziedzinie	N_K02
	K07 Jest świadomy roli edukacji biologicznej dla realizacji idei zrównoważonego rozwoju	N_K01
K08 Odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań dydaktycznych	N_K02	

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15			10					20	

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład urozmaicony prezentacją multimedialną, Wykład (tradycyjny i elementy wykładu konwersatoryjnego) oraz zajęcia w grupach konwersatoryjnych (praca w grupach, prezentacje grupowe i indywidualne, rozwiązywanie problemów, praca z literaturą, praca pisemna, zajęcia praktyczne w szkole)

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01					X							X	
W02					X							X	
W03			X					X				X	
W04	X									X		X	
W05			X							X		X	
W06								X				X	
W07					X							X	
U01			X		X								
U02					X								
U03					X								
U04			X							X			
U05	X		X										
U06			X		X								
U07			X							X			
U08			X										
U09			X		X								
U10										X			
U11			X										
K01					X								
K02			X		X								
K03			X							X			
K04			X		X								
K05			X		X								
K06			X		X								
K07			X		X								
K08			X		X								

Kryteria oceny

Zaliczenie zadanych prac, zaliczenie ćwiczeń konwersatoryjnych, aktywny udział w zajęciach, Poprawne przeprowadzenie lekcji biologii w szkole ponadpodstawowej i przeprowadzenie dyskusji dot. założeń metodycznych lekcji i przebiegu lekcji

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Specyfika nauczania treści z różnych dziedzin biologii w szkole ponadpodstawowej

Nauczyciel biologii jako organizator pracy dydaktyczno- wychowawczej w szkole ponadpodstawowej

Prawidłowości procesu nauczania – uczenia się biologii w szkole średniej. Projektowanie procesu kształcenia biologicznego.

Podstawa programowa, program nauczania biologii w szkole ponadpodstawowej – założenia teoretyczne, tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór treści

Cele kształcenia biologicznego i treści nauczania biologii w LO

Istota celów badawczych i praktyka ich formułowania, Rodzaje celów biologicznych badań naukowych, klasyfikacja celów badań ze względu na typ badań (kryterium przedmiotowe)

Środki dydaktyczne: podręczniki, pakiety edukacyjne i pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie. Edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjnej.

Kontrola i ocena efektów pracy uczniów. Konstruowanie testów. Ocenianie i jego rodzaje. Ocenianie bieżące, semestralne i roczne. System oceniania wewnątrzszkolnego i zewnętrznego. Funkcje oceny. Sprawdzian kończący etap edukacyjny. Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów. Dostosowywanie działań pedagogicznych do potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Trudności w uczeniu się. Sytuacje wychowawcze w toku nauczania przedmiotowego.

Efektywność nauczania. Kształtowanie u uczniów pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej.

Wykaz literatury podstawowej

W. Stawiński 2006. Dydaktyka biologii i ochrony środowiska. WN PWN Warszawa
Potyrała K (red).2010 Kreatywny Nauczyciel – wskazówki rozwiązania. Biologia i Przyroda. WN UP Kraków
Potyrała K., Walosik A. Edukacja przyrodnicza wobec wyzwań współczesności. Wyd. Kubajak Kraków 2011
Urszula Grygier, Beata Jancarz-Łanczkowska, Krzysztof T. Piotrowski.
Jak odkrywać i rozwijać uzdolnienia przyrodnicze uczniów w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2013

Wykaz literatury uzupełniającej

Czasopisma dla nauczycieli: Biologia w Szkole, Edukacja Biologiczna i Środowiskowa

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		70
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3